

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: S. Vasilache)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Sîrbu, V. Buhnaci, D. Dulghieru)

D E C I Z I E

08 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Dumitru Mardari
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Ministerul Afacerilor Interne,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Eurostil
Construct” împotriva Ministerului Afacerilor Interne, intervenient accesoriu
Agenția Achiziții Publice cu privire la încasarea datoriei,
împotriva deciziei din 30 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 29 iulie 2019, SRL „Eurostil Construct” a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, la 25 august 2014 între
Ministerul Afacerilor Interne și SRL „Eurostil Construct” a fost semnat contractul
de antrepriză cu nr. 110 din 25 august 2014, având ca obiect lucrări de construcție
a rețelei de relee radio pentru Proiectul „Cross border infrastructure”.

Respectivul contract a fost semnat între reclamant și pârât în urma desfășurării
licitației publice nr. 14/01687, publicată în Buletinul Achizițiilor Publice nr. 63 din
12 august 2014.

Prin semnarea contractului, reclamanta s-a obligat să execute lucrările de
construcție a rețelei de relee radio pentru Proiectul „Cross border infrastructure”,
proiect finanțat prin Programul Operațional România-Ucraina-Republica Moldova
2007-2013, în conformitate cu prevederile proiectului tehnic.

Valoarea convenită între părți a lucrărilor contractate a fost stabilită la suma
de 40 971 371 de lei.

Potrivit pct. 7.2 din Contract, antreprenorul general are obligația să execute
lucrarea, în termenii stabiliți în contract, pe proprie răspundere. Pentru aceasta
antreprenorul general, este obligat să respecte proiectul, documentația de execuție
și prevederile actelor normative în vigoare în construcție.

Potrivit pct. 7.3 al contractului stabilește că, în cazul în care sunt divergențe
între volumele și tipurile de lucrări indicate în caietul de sarcini prezentat la
licitație și documentația de proiect, antreprenorul este obligat să îndeplinească
proiectul de execuție, iar beneficiarul se obligă să primească spre plată schimbările
efectuate.

A menționat că, după semnarea contractului și primirea ordinului de începere a lucrărilor, reclamanta a executat integral obligațiunile sale ce țin de efectuarea lucrărilor, lucrările respective fiind recepționate integral de către pârâtă.

Totodată, pe parcursul executării contractului a apărut necesitatea efectuării unor lucrări suplimentare, necesitate care a fost pusă în discuție cu reprezentării debitorului care au solicitat efectuarea acestor lucrări suplimentare de către reclamantă, fiind aprobate și devizele de efectuare a lucrărilor suplimentare, având în vedere că potrivit pct. 7.3 al Contractului în cazul în care sunt divergențe între volumele și tipurile de lucrări indicate în caietul de sarcini prezentat la citație și documentația de proiect, antreprenorul este obligat să îndeplinească proiectul de execuție, iar beneficiarul se obligă să primească spre plată schimbările efectuate.

La finisarea executării lucrărilor beneficiarul a recepționat integral lucrările efectuate de către reclamantă, inclusiv lucrările neprevăzute de contract, dar aprobate în prealabil de către acesta, lucrări efectuate în baza devizelor aprobate de către pârâtă, însă refuză plata lucrărilor executate suplimentar de către reclamantă, fără un motiv legal.

Totodată, a menționat că executarea lucrărilor suplimentare a fost verificată inclusiv și de către Inspekția de Stat în Construcție care a confirmat executarea lucrărilor suplimentare.

Cu toate acestea, contrar angajamentelor asumate, beneficiarul refuză achitarea integrală a lucrărilor efectuate în sumă de 1.049.271,38 de lei, iar la reclamațiile de plată a prețului contractului nu a reacționat.

A solicitat SRL „Eurostil Construct”, încasarea din contul Ministerului Afacerilor Interne a datoriei în sumă de 1 049 271,38 lei, taxa de stat în sumă de 31.478,15 lei și a cheltuielilor judiciare suportate de reclamantă la examinarea prezentei cauze.

Prin hotărârea din 05 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Eurostil Construct” și s-a încasat de la Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova în beneficiul SRL „Eurostil Construct” datoria în sumă de 1.049.271,38 lei; s-a încasat de la Ministerul Afacerilor Interne în beneficiul SRL „Eurostil Construct” cheltuielile de judecată, sub forma taxei de stat, în mărime de 31.478,15 lei.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la data de 10 martie 2021 (conform plicului anexat), Ministerul Afacerilor Interne a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 30 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Ministerul Afacerilor Interne și s-a menținut hotărârea din 05 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 21 septembrie 2021, Ministerul Afacerilor Interne a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 30 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii primei instanțe, respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată și tardivă.

În motivarea recursului s-a invocat că, instanțele ierarhic inferioare au aplicat eronat normele de drept material și procedural, nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată și au interpretat în mod eronat legea. Aprecierea probelor s-a realizat arbitrar și a dus la soluționarea greșită a cauzei, iar erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale.

Totodată, a menționat că instanța de fond și de apel au ignorat prevederile Regulamentului privind ajustarea periodică a valorii contractelor de achiziții publice cu executare continuă, încheiate pe un termen mai mare de un an, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1129/2018, care este actul normativ în temeiul căruia urma a fi soluționat litigiul. Or, de fapt, în pct. 5 din Regulamentul respectiv se indică că, ajustarea valorii contractului de achiziții publice poate fi solicitată în scris de către: a) operatorul economic; b) autoritatea contractantă (din proprie inițiativă sau la propunerea organului abilitat prin lege cu funcția de control). Astfel, conform pct. 6 din Regulamentul privind ajustarea periodică a valorii contractelor de achiziții publice cu executare continuă, încheiate pe un termen mai mare de un an, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1129 din 21 noiembrie 2018, indică că ajustarea valorii contractului de achiziții publice se efectuează în condițiile întrunirii cumulative a următoarelor cerințe:

1) contractul de achiziții publice de bunuri, lucrări sau servicii cu executare continuă este încheiat pe un termen mai mare de un an;

2) partea contractantă care a depus solicitarea de ajustare a valorii contractului și-a îndeplinit angajamentele contractuale;

3) solicitarea nu depășește 60 de zile de la data publicării datelor statistice privind indicii inflației sau deflației pe anul precedent.

În cazul solicitării din partea autorității contractante efectuate la propunerea organului abilitat prin lege cu funcția de control, subpunctul 3) nu se aplică.

Recurentul a opinat că, instanța de fond și instanța de apel nu au ținut cont de faptul că, examinarea solicitării intimatului, (operatorului economic) sau a propunerii de ajustare a organului abilitat prin lege cu funcția de control în acest domeniu se efectuează de către autoritatea contractantă prin intermediul grupului de lucru pentru achiziții publice, cu întocmirea procesului-verbal corespunzător. Or, pct. 10 din Regulamentul indicat, reglementează că, autoritatea contractantă va respinge solicitarea în cazul în care aceasta nu întrunește cerințele stabilite la punctul 6.

Totodată, pct. 11 din Regulamentul indicat, prevede în mod imperativ că, acceptarea solicitării presupune întocmirea unui acord adițional la contractul de achiziții publice, semnat de autoritatea contractantă și operatorul economic.

De asemenea, a susținut că, acordul adițional se înregistrează de către autoritatea contractantă care gestionează mijloacele financiare prin intermediul sistemului trezorerial, la una dintre trezoreriile regionale ale Ministerului Finanțelor. Acordurile adiționale care nu au fost înregistrate în modul stabilit nu au putere juridică.

Or, la caz ne se atestă existența acordului adițional de ajustare a valorii contractului, înregistrat în mod corespunzător, drept pentru care alte careva costuri suplimentare nu pot fi pretinse a fi achitate de către Ministerul Afacerilor Interne.

Recurentul a declarat că, instanța de fond și instanța de apel au ignorat faptul că, pe parcursul executării clauzelor contractuale, intimatul a înaintat mai multe solicitări către recurent în care a menționat despre efectuarea anumitor lucrări suplimentare pretinse a fi necesare proiectului, ce urmează a fi achitate, în sumă de 1 049 271,38 de lei.

Instanța de fond și instanța de apel nu au dat apreciere faptului că pretinsele lucrări suplimentare au fost efectuate cu încălcarea prevederilor imperative ale actelor normative și ale normelor contractuale convenite de către părți, astfel

acestea sunt neîntemeiate și nu pot fi achitate. Or, prevederile pct. 5.1 din Contractul de antrepriză, indică despre necesitatea respectării prevederilor actelor normative cu incidență în domeniul achizițiilor publice în situația în care se impune ajustarea valorii contractelor de achiziție.

Recurentul a afirmat că, instanța de apel era obligată să constate întrunirea condițiilor impuse de actul normativ aplicabil speței, de a verifica legalitatea soluției adoptate de prima instanță în raport cu pretențiile înaintate, or, instanța de apel a examinat cauza superficial și unilateral cu aprecierea arbitrală a probelor.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimaților conform scrisorii de însoțire date cu 28 septembrie 2021 (f.d.93, vol. III) și a fost recepționată la 01 octombrie 2021, conform avizului de recepție (f.d.95, vol. III). Din adresa SRL „Eurostil Construct” a fost restituită corespondența cu mențiunea „nereclamat” (f.d.96, vol. III).

Referințe la cererea de recurs, în temeiul art. 439 alin.(2) Cod de procedură civilă, până la data judecării cauzei în ordine de recurs, nu au parvenit.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 30 iunie 2021, iar cererea de recurs a fost depusă la 21 septembrie 2021.

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei integrale participanților la proces la 29 iulie 2021 și 30 iulie 2021, conform scrisorii de însoțire (f.d. 70-71, vol. III). Astfel, recursul este declarat în termen.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea din 17 noiembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție recursul declarat de Ministerul Afacerilor Interne a fost considerat admisibil și a fost fixat spre examinare într-un complet de 5 judecători, în vederea examinării fondului recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu articolele 441 și 444 din Codul de procedură civilă, recursul s-a examinat de un complet de 5 judecători, fără înștiințarea participanților la proces, însă data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție. Astfel, Colegiul a decis inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței verificarea legalității hotărârii atacate. Totodată, toate punctele de drept care puteau exista în această cauză pot fi cercetate și soluționate în mod adecvat pe baza înscrisurilor prezente la dosar. În esență, recurentul și intimații au avut posibilitate să își prezinte poziția în scris și să răspundă la concluziile părții adverse.

Verificând decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, în limitele controlului de legalitate, în raport cu criticele invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

constată că se impune respingerea recursului cu menținerea actului judecătoresc recursat, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al recurentului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea cauza Garda Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag. 26; Moreira Ferreira vs Portugalia (nr. 2) (Marea Cameră); 11 iulie 2017, parag. 84, 98).

În vederea respectării articolului 432 alin. (5) din Codul de procedură civilă, Colegiul lărgit nu a identificat niciun indiciu care, la prima vedere, ar putea ridica probleme de drept specificate la alin. (3) din articolul citat. Mai mult, recurentul nu a prezentat obiecții în privința acestui aspect procedural.

Esența articolelor 432 și 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă oferă instanței de recurs competența de a efectua un control al legalității deciziei atacate, nu și a temeiniciei acesteia. Astfel, se vor reține circumstanțele de fapt, privite în ansamblu, care au fost prezentate de părți și stabilite de instanțele de judecată în fazele procesual anterioare, cu excepția situației în care constatările lor pot fi considerate arbitrare sau vădit nerezonabile.

În debut, Colegiul atestă că înaintând acțiune în instanță împotriva Ministerului Afacerilor Interne, SRL „Eurostil Construct” a solicitat încasarea datoriei în sumă de 1 049 271,38 lei, taxa de stat în sumă de 31.478,15 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu examinarea prezentei cauze prima instanță prin hotărârea din 05 martie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a admis cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Eurostil Construct” și a încasat de la Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova în beneficiul SRL „Eurostil Construct” datoria în sumă de 1 049 271,38 lei și cheltuielile de judecată, sub forma taxei de stat, în mărime de 31 478,15 lei.

Verificând legalitatea hotărârii primei instanțe, instanța de apel, prin decizia din 30 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău a respins apelul declarat de Ministerul Afacerilor Interne și a menținut hotărârea din 05 martie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție opinează că instanța de apel a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite și elucidate pe deplin, probelor prezentate le-a fost dată apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, decizia instanței de apel fiind legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces.

La caz, Colegiul consideră necesar a învedera că, la 25 august 2014, urmare a desfășurării licitației publice nr. 14/01687 din 22 august 2014, a fost încheiat contractul de antrepriză nr. 110 privind achiziția prin licitație publică, pe de o parte de către Ministerul Afacerilor Interne în calitate de beneficiar și SRL „Eurostil Construct” în calitate de Antreprenor General (f.d. 10-21, vol. I).

Potrivit pct. 2.1 din contract, Antreprenorul general se obligă să execute lucrările de construcție a rețelei de relee radio pentru proiectul „Cross Border Infrastructure”, proiect finanțat prin programul operațional România-Ucraina-Republica Moldova 2007-2013, în conformitate cu prevederile proiectului, cu detaliile de execuție, precum și a normativelor standardelor și prescripțiilor tehnice în vigoare.

Conform pct. 3.1. din contract, durata de execuție a lucrărilor contractate este de 10 luni de la semnarea contractului și primirea ordinului de execuție.

Potrivit pct. 3.5 din contract, la terminarea lucrărilor, antreprenorul general va notifica beneficiarul că sânt îndeplinite condițiile de recepție, solicitând convocarea comisiei. În baza acestei notificări, beneficiarul va convoca comisia de recepție.

Conform pct. 3. din contract, în baza documentelor de confirmare a execuției și a constatărilor efectuate pe teren, beneficiarul va aprecia dacă sânt întrunite condițiile pentru anunțarea comisiei de recepție. În cazul în care se constată că sânt lipsuri și deficiențe acestea vor fi aduse la cunoștința antreprenorului general, stabilindu-se termenele necesare pentru finalizarea sau remediere.

După constatarea lichidării tuturor lipsurilor și deficiențelor, la o nouă solicitare a Antreprenorului general, Beneficiarul va convoca Comisia de recepție. Comisia de recepție va constata realizarea lucrărilor în conformitate cu documentația de execuție cu reglementările în vigoare și cu prevederile din contract. În funcție de constatările făcute Beneficiarul va aproba sau va respinge recepția. Recepția poate fi făcută și pentru părți de construcție distincte fizic și funcțional.

Potrivit pct. 4.1 din contract, prețul contractului se stabilește în valoare de 40.971.371, 37 lei (fără TVA).

Conform pct. 4.6 din contract, contractul nu va fi considerat executat integral, până când procesul verbal de recepție finală nu va fi semnat de comisia beneficiarului, care confirmă că lucrările au fost executate conform contractului.

Pct. 4.7 din contract, recepția finală va fi efectuată conform prevederilor legale. Plata ultimelor sume datorate de beneficiar antreprenorului general pentru lucrările executate nu va fi condiționată de semnarea procesului-verbal de recepție finală.

Conform pct. 5.1 din contract, pentru cazurile când urmează să fie făcute modificări la valoarea contractului privind majorarea sau reducerea acesteia, părțile se vor conforma prevederilor actelor normative cu incidență în domeniul achizițiilor publice ce reglementează modalitățile de ajustare a valorii contractelor de achiziții publice.

Potrivit pct. 7.3 din contract, în cazul în care sunt divergențe între volumele și tipurile de lucrări indicate în caietul de sarcini prezentat la licitație și documentația de proiect, antreprenorul este obligat să îndeplinească proiectul de execuție, iar Beneficiarul se obligă să primească spre plată schimbările efectuate.

Conform pct. 15.1 din contract, Antreprenorul se va asigura, înainte de începerea lucrărilor, pentru toate riscurile ce ar putea apărea privind lucrările executate, utilajele, instalațiile de lucru, echipamentele, materialele pe stoc, personalul propriu și reprezentanții împuterniciți să verifice, să testeze sau să recepționeze lucrările, precum și daunele sau prejudiciile aduse către terțe persoane fizice sau juridice, ceea ce nu va modifica prețul prevăzut la pct. 4.1 din contract.

Potrivit acordului adițional nr. 1, beneficiarul și antreprenorul au convenit, conform hotărârii grupului de lucru pentru achiziții al MAI al RM, nr. 14/01687/002 din 24 iunie 2015, substituirea sintagmei „10 (zece) luni” cu sintagma „12 (douăsprezece) luni” (f.d. 22, vol. I). La acest capitol, se menționează că în pofida lipsei confirmării de înregistrare a acordului adițional la Agenția Achiziții Publice, acesta a fost semnat de ambele părți contractante.

Ulterior, în baza acordului adițional nr. 3 din 03 martie 2016, având la bază hotărârea grupului de lucru pentru achiziții al MAI nr. 7 din 26 ianuarie 2016, s-a substituit sintagma de la pct. 3.1 din contract, fiind indicat termen de 21 (douăzeci și unu) luni (f.d. 23, vol. I), acordul nominalizat fiind la fel contrasemnat de către ambele părți.

Având în vedere corespondența dintre beneficiar și antreprenorul general, Colegiul reține că Antreprenorul a expediat în adresa beneficiarului devizele de cheltuieli pentru lucrările executate ce nu au fost prevăzute în devizul inițial și oferta, inclusiv în partea ce ține de crearea comisiilor corespunzătoare și semnarea devizelor (f.d. 33-34, 35, 36, vol. I), iar conform poziției MAI s-a comunicat despre intenția de a semna un acord adițional, pentru a soluționa chestiunea ce ține de stoparea lucrărilor la obiectul Mircești, conform notificării din 12 mai 2016. La fel, printr-o altă adresare, s-a solicitat prezentarea devizului pentru lucrările executate și care nu au fost prevăzute inițial (f.d. 37-38, vol. I).

La 19 decembrie 2016, în baza hotărârii grupului de lucru pentru achiziții a MAI din 03 octombrie 2016, contractul a fost completat cu un nou pct., anume pct. 2.2, cu următorul conținut: lucrările de construcție a rețelei de relee radio menționate la pct. 2.1 vor fi efectuate în următoarele locații: CPR Cahul, Lucești-A5, Albota (s. Balabanu)-A4, CPR Taraclia, Comrat_Radicom, CPR Comrat, Cimișlia A2, CPR Cimișlia, Tabara de pregătire Hâncești, CPR Hâncești, MAI-1, sediul Central al MAI, CPR Ialoveni, Puhoi B1, Baccealia B2, CPR Căușeni B3, CPR Ștefan Vodă, Purcari B4, Tudora B5, Vama Palanca, SPCSE_Mircești, SPF Cahul, SPF Giurgiulești, Gara Feroviară Giurgiulești.” (f.d. 24-25, vol. I). Respectivul acord a fost înregistrat la Agenția Achiziții Publice la data de 22 decembrie 2016.

Conform procesului verbal nr. 3 de constatare a lucrărilor neprevăzute pentru implementarea contractului de antrepriză în construcția magistralei de relee radio în cadrul proiectului „Cross border infrastructure” din 13 iulie 2016, la care au participat membrii Grupului de lucru, responsabili din cadrul proiectului; reprezentanții antreprenorului; reprezentanții proiectantului, s-a decis acceptarea efectuării lucrărilor neprevăzute și suplimentare (f.d. 78-83, vol. I).

Conform procesului verbal de recepție preliminară urmare a lichidării neajunsurilor anterioare din 11 august 2017, s-a constatat de către comisia de recepție că lucrările au fost executate cu respectarea proiectului, deficiențe vicii și obiecțiile anterioare au fost lichidate, iar comisia a propus obiectivul definitiv să fie acceptat în exploatare. La fel, s-a recomandat că obiectivele se primesc în exploatare de către MAI al RM (f.d. 84-88, vol. I).

Astfel, reclamantul prin cererea de chemare în judecată depusă la 29 iulie 2019, SRL „Eurostil Construct”, a solicitat încasarea, din contul Ministerului Afacerilor Interne a datoriei în sumă de 1 049 271,38 de lei, taxa de stat în sumă de 31 478,15 lei și a cheltuielilor judiciare suportate de reclamantă la examinarea prezentei cauze (f.d.4-7, vol. I).

Conform art. 512 Cod civil (în redacția legii în vigoare până la data de 01 martie 2019), obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii,

Conform art. 514 Cod civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute.

Conform art. 572 Cod civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Conform art. 946 Cod civil, (1) prin contractul de antrepriză o parte (antreprenor) se obligă să efectueze pe riscul său o anumită lucrare celeilalte părți (client), iar aceasta se obligă să recepționeze lucrarea și să plătească prețul convenit.

Potrivit art. 957 Cod civil, (1) după executarea lucrării, clientul este obligat să recepționeze lucrarea în modul, la locul și în termenul stabilit de legislație sau de contract. (2) Recepționarea este o declarație prin care clientul acceptă lucrarea, cu sau fără rezerve. (3) Recepționării i se asimilează situația în care clientul nu preia lucrarea în termenul stabilit în acest scop de antreprenor.

Conform art. 69 din Legea privind achizițiile publice nr. 96 din 13 aprilie 2007 (în vigoare la momentul încheierii contractului), autoritatea contractantă nu are dreptul să mărească volumul bunurilor, lucrărilor și serviciilor, stabilit de contractele încheiate, pentru a evita efectuarea unor noi achiziții, cu excepția cazurilor prevăzute de prezenta lege.

Potrivit art. 53 din Legea privind achizițiile publice nr. 96 din 13 aprilie 2007 (în vigoare la momentul încheierii contractului), în cazul contractelor de achiziții publice de lucrări și servicii, autoritatea contractantă efectuează achiziții dintr-o singură sursă: a) pentru lucrările sau serviciile suplimentare care nu sânt prevăzute în proiectul estimat inițial și nici în contractul inițial și care au devenit necesare pentru executarea lucrărilor sau prestarea serviciilor indicate în acestea, ca urmare a unei situații neprevăzute, cu condiția atribuirii contractului operatorului economic care efectuează lucrarea respectivă sau prestează serviciul respectiv.

Conform art. 67 Legea nr. 96 din 13 aprilie 2007, după încheiere, contractul de achiziții publice se prezintă, în termen de 5 zile, Agenției spre examinare și înregistrare, însoțit de documentele ce confirmă desfășurarea procedurii de achiziție respective.

Contractul de achiziții publice, înregistrat de Agenție, se înregistrează în Trezoreria de Stat sau în una din trezoreriile teritoriale ale Ministerului Finanțelor. Contractele care nu au fost înregistrate în modul stabilit nu au putere juridică.

Conform art. 47 din Legea numită, contractul se consideră încheiat la data semnării acestuia de către părți și intră în vigoare din momentul înregistrării lui în modul stabilit de prezenta lege. Perioada necesară înregistrării este indicată în documentele de licitație. Neînregistrarea în această perioadă nu va prelungi termenul de valabilitate a ofertei sau a garanției pentru ofertă. În acest caz, garanția poate fi solicitată dacă între autoritatea contractantă și ofertant nu există o altă înțelegere scrisă.

În sensul enunțat, Colegiul civil reține faptul că, instanța de apel întemeiată a conchis că de la Ministerul Afacerilor Interne urmează a fi încasată în beneficiul SRL „Eurostil Construct” datoria în sumă de 1 049 271,38 de lei, reieșind din

faptul că, deși Ministerul Afacerilor Interne potrivit contractului de antrepriză nr. 10 din 25 august 2014 din valoarea lucrărilor efectuate în mărime de 39 835 349,44 lei, potrivit avizului consultativ al expertului nr. 1098 din 12 octombrie 2016 a achitat valoarea acestor lucrări, ultimul urmează să suporte și achitarea sumelor pentru cheltuielile neprevăzute la data încheierii contractului.

Respectiv, consideră întemeiată concluzia instanței de apel, prin care s-a încasat de la Ministerul Afacerilor Interne în beneficiul SRL „Eurostil Construct” a datoriei în mărime de 1 049 271,38 de lei, dat fiind faptul că, la caz s-a constatat o neexecutare esențială din partea părții pârâte Ministerul Afacerilor Interne față de reclamant a obligațiilor asumate prin contractul menționat și care rezultă din procesele-verbale de recepționare a lucrărilor, reieșind din faptul că antreprenorul și beneficiarul au convenit asupra lucrărilor ce urmau a fi executate și care nu au fost prevăzute la data întocmirii contractului și a caietului de sarcini, proiectul inițial.

Prin urmare, instanța de apel întemeiat a reținut că, cheltuielile neprevăzute rezultă însăși din confirmarea acceptului executării acestora și executarea/recepționarea lucrărilor, fapte ce rezultă atât din schimbul de corespondență între părțile contractante, din acordul adițional înregistrat la Agenția Achiziții Publice la 22 decembrie 2016, precum și procesele verbale de recepție încheiate. Or, din materialele cauzei cert rezultă că, Ministerul Afacerilor Interne a confirmat că lucrările suplimentare neprevăzute inițial au fost recepționate și se află în exploatarea beneficiarului.

De altfel, Colegiul corect a respins argumentele invocate de Ministerul Afacerilor Interne, precum că nu a fost semnat un acord adițional și nici nu a fost înregistrat la Agenția Achiziții Publice, dat fiind faptul că aceste prevederi nu sunt relevante, din moment ce partea pârâtă a semnat procesul-verbal de recepționare a lucrărilor și corespunzător a confirmat temeinicia acestora, or ultimul efectiv a beneficiat de executarea lucrărilor efectuate de SRL „Eurostil Construct” și nu a înaintat la momentul recepționării careva obiecții sau rezerve, respectiv a acceptat inclusiv și survenirea consecințelor rezultate din neonorarea obligațiilor.

Mai mult, cu referire la argumentele Ministerului Afacerilor Interne referitor la faptul că comisia de recepție ar fi indicat lista lucrărilor cuprinse în documentația tehnică la care nu s-au respectat prevederile proiectului și care nu au fost înlăturate, instanța de recurs consideră că acestea urmează a fi respinse, or, aceste fapte se combat prin semnarea procesului verbal de recepție preliminară urmare a lichidării neajunsurilor anterioare din 11 august 2017.

Totodată, instanța de recurs, în detrimentul argumentelor Ministerului Afacerilor de Interne, precum că nu ar fi fost respectată procedura de înregistrare a acordurilor adiționale la Agenția Achiziții Publice, motiv pentru care pretinderea sumelor respective ar fi lipsită de temei juridic, indică că acestea urmează a fi respinse, or din materialele cauzei cert rezultă că, reprezentantul recurentului a confirmat că obligația înregistrării acordurilor era în seama beneficiarului, autoritatea contractantă.

Astfel, ținând cont că acordurile adiționale, prin care s-a modificat termenul de executare, nu au fost înregistrate anume din inacțiunea și omisiunea Ministerului Afacerilor Interne, nu poate servi în calitate de impediment pentru încasarea sumelor de către executor/antreprenor, or, potrivit contractului părțile

urmează să-și execute obligațiile cu bună-credință, iar neonorarea unor obligații ce-i revin uneia dintre părți nu poate fi imputată celeilalte părți contractante.

În acest sens Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ reține că, la data de 19 decembrie 2016, în baza hotărârii grupului de lucru pentru achiziții a Ministerului Afacerilor Interne din 03 octombrie 2016, contractul a fost completat cu un nou punct, anume pct. 2.2, care a și fost înregistrat la Agenția Achiziții Publice, chiar și în condițiile în care acordurile anterioare de prelungire a termenelor de executare nu au fost înregistrate, implicit se confirmă că raportul juridic era în curs de realizare.

Cu referire la calitatea semnatarilor proceselor verbale de recepție din partea Ministerului Afacerilor Interne și lipsa dreptului acestora la încheierea actelor juridice nominalizate, instanța de recurs notează că, prin ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 403 din 22 decembrie 2016, s-a ordonat: 1. Se instituie comisia de recepție a lucrărilor de construcție în cadrul Proiectului „Cross Border Infrastructure” al Programului Operațional RO-UA-MD 2007-2013, în următoarea componență: Președintele comisiei Denis Mihaiescu... 2. Se acordă membrilor comisiei dreptul de semnătură în limitele responsabilităților prevăzute de funcțiile indicate; 3. Se pune în sarcina Comisiei desfășurarea procedurilor și altor acțiuni necesare în vederea verificării și recepției lucrărilor prevăzute în contractul de antrepriză nr. 110 din 25.08.2015, semnat între Ministerului Afacerilor Interne și SRL „Eurostil Construct” în cadrul Proiectului „Cross Border Infrastructure” al Programului Operațional RO-UA-MD 2007-2013 (f.d. 231, vol. II).

Mai mult, Colegiul consideră întemeiată concluzia instanței de apel precum că, este evident că reprezentantul beneficiarului, exercitând atribuțiile sale în raport cu antreprenorul, avea dreptul să semneze actele respective (de recepție), iar argumentele invocate de către Ministerului Afacerilor Interne doar urmăresc eschivarea de la obligația de plată.

În conexiunea celor relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel, prin prisma argumentelor expuse în cererea de chemare în judecată, cât și cele expuse în cererea de apel, în raport cu materialele cauzei, întemeiat a concluzionat în sensul respingerii cererii de apel, alegațiile Ministerului Afacerilor Interne fiind nefondate, deoarece actele cauzei în coroborare cu normele materiale denotă contrariul.

Cele supra relatate, în ansamblu atestă faptul că concluzia instanței de apel, este justă, având la bază un cumul de dovezi administrate, cărora le-a fost dată o apreciere juridică cuvenită, iar argumentele aduse de recurent în susținerea poziției sale, sunt pur declarative și fără un suport legal și probatoriu.

Urmare a celor indicate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiate afirmațiile recurentului precum că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea cauzei, nefiind dovedite circumstanțele considerate de instanță ca stabilite, iar concluziile instanței expuse în hotărâre, sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, deoarece acestea contravin constatărilor relatate.

Față de cele ce preced și având în vedere faptul că decizia instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de

Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține decizia instanței de apel.

În conformitate cu art. 442, 444, art. 445 alin. (1) lit. a), alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Ministerul Afacerilor Interne.

Se menține decizia din 30 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Eurostil Construct” împotriva Ministerului Afacerilor Interne, intervenient accesoriu Agenția Achiziții Publice cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Galina Stratulat